

[Poul Hansen (Grenå).]

Derimod ville det i øvrigt efter min mening være urimeligt at fjerne de manuelle fag, som har gammel hævd i aftenskoleundervisningen, blot fordi efterspørgslen stiger. For det første er det jo nok sådan, at de manuelle fag for mange repræsenterer indgangen til deltagelse i aftenskoleundervisningen, og i så fald er de alene derved meget værdifulde, men dertil kommer, at jo stærkere presset på både det producerende og det forbrugende menneske bliver, jo stærkere føles trangen til afkobling og til kontakt med andre opgaver i en rolig og mindre anspændt atmosfære. Det må naturligvis indrømmes, at aftenskolens formål ikke er arbejdssterapi, men skulle denne opgave blive røgtet side om side med det egentlige formål, kan man måske sige, at hobbyundervisningen sparer samfundet for helbredelsesomkostninger af en helt anden størrelsesorden. Dertil kommer, at det egentlig altid har været anset for både nyttigt og udviklende at undervise folk i de forskellige former for anerkendt håndgerning og husflid, som nu engang findes, men emnet er måske, når det kommer til stykket, mindre afgørende end den alvor og det kvalitetsmæssige niveau og den pædagogiske kunnen, der kommer til anvendelse i undervisningen.

Det er måske også rimeligt at fastslå, at vi har en fri aftenskole, også i den forstand at emnevalget ikke bestemmes alene af skolernes ledelser, men af efterspørgslen, altså af det behov for undervisning, som befolkningen nu engang føler. En ny stor mekaniserings- og specialiseringsbølge er i gang inden for næsten alle arbejdsgrene; at mange derfor føler trang til en personligt præget igangsettende beskæftigelse i fritiden, er i og for sig så ligetil. Dette kan imidlertid ikke gøres uden vejledning og oplæring. Et bredt anlagt oplysningsarbejde, der ikke skal spørge om kvalifikationer hos eleverne, men må tage folk dér, hvor de står, kan derfor ikke begrænses til boglige sysler alene.

Det er derimod fuldt ud rimeligt, at der våges over kvaliteten i undervisningen; dette bør måske tydeliggøres i loven ved en bestemmelse om, at praktiske fag, som ikke rummer mulighed for at gennemføre

en egentlig fremadskridende undervisning, ikke kan gennemføres.

Jeg skal derefter sige et par ord om de foreliggende ændringer i bestemmelserne vedrørende ungdomsskolen. Det er en smule vanskeligt ud fra det foreliggende statistiske materiale at fastslå, hvor mange unge ufaglærte der er tale om. Den årgang unge, der fyldte 18 år i 1957 udgør i alt 65 000; af disse var ca. 30 000 efter det statistiske bureaus skøn enten fortsat skolesøgende eller i lære inden for handel, håndværk og industri. En årgang ufaglærte må derfor nu formentlig være på omkring 35 000-40 000. Af disse er ca. 10 000 beskæftiget i landbruget, og andre 10 000 er husassistenter. Der er altså tale om store grupper af unge, og tallet er utvivlsomt stigende, idet tilgangen af unge til arbejdsmarkedet vokser stærkere end uddannelsespladsernes antal.

Erhvervsuddannelse er bl. a. særligt karakteriseret ved de prøver og eksaminer, som afrunder den. Stort set tager denne uddannelse sin begyndelse samtidig med undervisningspligtens ophør i 14 års alderen. Da en udvidelse af undervisningspligten til et 8. og eventuelt 9. skoleår lader vente på sig, har undervisningsministeren med rette fundet det nødvendigt at foreslå sådanne ændringer i ungdomsskolen, at de voksende krav i størst mulig grad imødekommes i sammenhæng med foranstaltninger foreslået af den højtærede arbejdsminister. Den nuværende lovgivning om ungdomsskolen bestemmer, at de unge skal have en halv fridag om ugen til at besøge ungdomsskolen. Det er imidlertid kendt, at der er taget sådanne forbehold i loven, at virkningerne har været minimale. I lovforslaget foreslås nu disse forbehold fjernet, således at alle unge skal have denne halve fridag for at besøge ungdomsskolen, der jo normalt bliver på 144 timer. Forhåbentlig kan denne bestemmelse vedtages uden afkortning. Man har fra flere sider ytret forbavelse over, at det virkelig må anses for nødvendigt at give de unge lejlighed til at besøge ungdomsskolen om dagen, når de samtidig har store fritidsproblemer, som en aftenskoleundervisning i hvert tilfælde kunne formindske. Formålet må imidlertid være, at alle, der ikke har